

Arnika – program Toxické látky a odpady

Chlumova 17, 130 00 Praha 3

e-mail: toxik@arnika.org

www.arnika.org/o-programu

tel./fax: 222 781 471, GSM: 774 406 825

Připomínky sdružení Arnika ke zjišťovacímu řízení Aktualizace Státní energetické koncepce (ASEK) České republiky

Sdružení Arnika, jehož hlavním posláním je ochrana přírody a krajiny podle zákona 114/1992 Sb., předkládá v zákonem stanovené lhůtě své námítky ke strategickému dokumentu Aktualizace státní energetické koncepce *dále jen* (ASEK) a jeho posuzování v rámci SEA.

*Vyjádření: Naše sdružení **Nesouhlasí** s předloženou koncepcí tak, jak je představena, a to z několika níže uvedených důvodů. Zároveň vzhledem k věcným žádáme o její přepracování.*

Z pohledu zákona proces posuzování strategických materiálů má vést ke komplexnímu a objektivnímu posouzení jejich vlivů na životní prostředí a člověka, má obsahovat posouzení variant a výběr varianty s nejmenšími negativní vlivy na životní prostředí a člověka. Tento dokument bohužel tyto otázky zcela komplexně neřeší.

Připomínky k dokumentaci jsou následující:

1) *Stále nejsou obsahem variantní řešení.*

Vzhledem k obsahu předložené aktualizace ASEK k hodnocení SEA, je zřejmé že přes naše námítky aktualizace neobsahuje variantní řešení a jejich objektivní posouzení vzhledem k dopadům na životní prostředí a jejich možné přeshraniční vlivy. Je tedy evidentní, že v tomto bodě jde o nedodržení zákona 100/2001 o posuzování vlivů na životní prostředí § 11 část (1) písmeno a). Schválení ASEK v současné podobě bude mít významné příhraniční vlivy.

2) *ASEK počítá do roku 2030 s nárůstem energie vzniklé spalováním komunálního odpadu na osminásobek současného stavu.*

- Nyní se spaluje zhruba 600 tis. tun odpadu ročně ve spalovnách odpadu (Praha, Brno, Liberec)

- Osminásobek produkce energie ze spaloven vyplývající z aktualizace státní energetické koncepce znamená, že bychom museli v roce 2030 spalovat 4,8 milionu tun odpadů. A to přesto, že produkce zbytkového komunálního odpadu zbylého po vytrídění v ČR trvale klesá, v současné době produkujeme pouze 3 miliony tun tohoto odpadu. Zdánlivý nárůst byl způsoben v převážné míře změnou legislativy a metodiky hlášení množství odpadu, v případě úplného sjednocení ohlašování a evidence odpadů bychom dospěli k výsledku, že už nyní máme vyrovnanou produkci odpadů spolu

s ostatními zeměmi EU, dokonce nižší cca o 100 kg. V roce 2030 bude dle ASEK kapacita spaloven vyšší než reálná produkce odpadu.

Přesto ASEK s růstem produkce odpadů a nárůstem jejich spalování počítá, nerespektuje tak aktuální situaci v odpadovém hospodářství v EU a tlakem na snižování produkce SKO.

3) Nárůst emisí CO₂ díky energetické produkci ze spaloven odpadů.

ASEK dle předložených materiálů a stanovených cílů, klade důraz na dlouhodobé snižování emisí CO₂ v energetickém sektoru. Naproti tomu, ale výrazně podporuje spalování odpadů a jejich energetické využití. Přičemž zařízení na energetické využití odpadu a spalování biologicky rozložitelného odpadu produkují více CO₂ než alternativní způsoby nakládání s odpadem jako je kompostování či maximalizace recyklace. Ze srovnání (viz graf níže) vychází nejhůře nejmodernější pyrolýzní spalovny (spalující plyn ze zplyněných odpadů), jako druhý nejhorší zdroj skleníkových plynů pak vychází spalování odpadů v klasické roštové spalovně odpadů.

Pozn.

Studie pro kanadskou vládu 2005 porovnání spalování odpadů a jejich energetického využití oproti recyklaci.¹

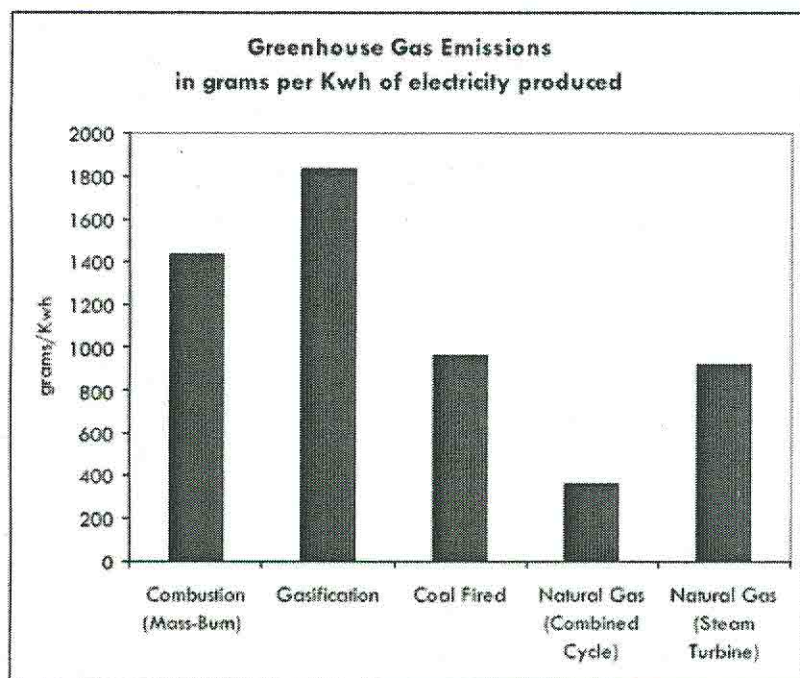
V Ontariu porovnali příspěvek různých typů energetických spalovacích procesů k produkci skleníkových plynů na vyprodukovanou kWh. Ze srovnání vyšla nejhůře nejmodernější pyrolýzní spalovna (spalující plyn ze spálených odpadů) a jako druhý nejhorší zdroj skleníkových plynů pak vyšlo spalování odpadů v klasické spalovně odpadů.

---

¹ Zdroj informací: „Data sources: Coal: Ontario MOE – OnAIR Annual Report 2002; Natural Gas: US EPA – Fifth edition Compilation of Air Emission Factors Volume 1; Mass-burn incineration: data provided for Niagara/Hamilton’s Environmental Assessment – Wasteplan. Final draft Report on Comparative Emissions Study, June 2005. The data was provided by 5 potential vendors of incineration technologies.“

4) Odpady ze spaloven odpadů.

Je zřejmé, že při naplnění koncepce zvýšení spalování odpadů za účelem energetického využití na osminásobek hmotnosti spalovaných odpadů tj. cca 4,8mil.t/rok spalovaných odpadů. Samotné odpady ze spaloven odpadů budou tvořit v podstatě 30% z hmotnosti spalovaného materiálu.

- skutečná charakteristika a to jak fyzikálních vlastností tak i chemických je zcela závislá na vstupních materiálech obsažených v SKO. Čili homogenitu odpadů ze spaloven odpadů určuje homogenita vstupních materiálů, kterou nelze nijak zaručit.

Té lze reálně dosáhnout pouze zvyšováním stupně recyklačních procesů v odpadovém hospodářství, což povede ke snižování objemu SKO i z tohoto hlediska jsou tedy stanovené cíle nedosažitelné.

- PŘI DEKLAROVANÉ ENERGETICKÉ PRODUKCI ze spalování odpadů jak představuje ASEK (osminásobek objemu proti současnému stavu) vznikne 1 440 000 t/rok odpadů ze spaloven odpadů, z toho 75 až 90 % hmotnosti bude struska (tedy 1 080 000 t až cca 1 300 000 t), jejíž problematické uplatnění vede k nevhodnému používání tohoto materiálu, zejména pak ve směsi s produkty z čištění spalin*. Další 10 až 25% odpadů ze spaloven bude charakteristiky „N“ odpady nebezpečné tj. 144 000 až 360 000 t/rok.² Přitom dle ČSÚ. Nakládání s odpady 2011 Viz tab. 1. Je zřejmé, že dojde u produkce nebezpečných odpadů sektorem zpracovávajícím odpady o navýšení mezi 30 až 80 procenty. Což je opět v rozporu se směrnicí o odpadech i platným plánem odpadového hospodářství "omezení produkce odpadů nevyjímaje nebezpečných".

² Obecný poměr strusky (popelé) a produktů z čištění spalin bývá u spaloven 9:1, ale vyskytují se extrémy, kde je poměr až 3:1.

Tab. 1 Produkce odpadů v roce 2011
Waste generation; 2011

	Celkem Total	v tom:		Tonnes
		nebezpečné Hazardous	ostatní Non-hazardous	
Produkce odpadů celkem v tom:	23 576 396	1 502 504	22 073 892	Waste generation, total
z podniků	19 918 509	1 489 953	18 428 556	Waste generated by enterprises
z toho: odpad podobný komunálnímu odpadu	978 722	1 745	976 977	Waste similar to municipal waste
z toho: CZ-NACE				CZ-NACE div.
zemědělství, lesnictví a rybářství 01-03	213 539	5 787	207 752	Agriculture, forestry and fishing
těžba a dobývání 05-09	167 433	12 027	155 406	Mining and quarrying
zpracovatelský průmysl 10-33	4 780 000	676 015	4 103 985	Manufacturing
výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu 35	1 106 366	36 115	1 070 252	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
činnosti související s odpařovacími vodami, odpady a sanacemi 37-39	2 202 950	467 010	1 735 941	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
stavebnictví 41-43	8 773 903	203 366	8 570 537	Construction
doprava a skladování 49-53	273 414	19 054	254 360	Transport and storage
z obcí	3 657 887	12 551	3 645 336	Waste generated by municipalities
z toho komunální odpad	3 357 877	4 530	3 353 346	Municipal waste

Skutečné dopady takového masového spalování odpadů jsou zřejmé. Česká republika tak bude nucena čelit dalším problémům s odpady ze zařízení na spalování odpadů, které již nyní končí v šedé zóně, kdy jsou certifikovány na stavební materiál/výrobek a nekontrolovaně používány mimo jiné na povrchovou úpravu skládek, na což v červenci tohoto roku poukázal i NKÚ. Dle zkušeností z praxe s nakládáním s těmito odpady je tedy zřejmé, že jejich následné možné užití díky benevolentní legislativě je zcela neefektivně ošetřeno a státu utíkají peníze za ukládání nebezpečných odpadů. Takovéto řešení, jak je nastíněno v předloženém dokumentu z hlediska environmentálních, ale i ekonomických dopadů je zcela nepřijatelné.

Tab.2 obsah Arzenu v odpadech (strusce) ze spalovny odpadů

Obsah As ve strusce dle AV ČR	Množství strusky při naplnění ASEK	Množství strusky převáděno na kg	Celkový obsah Arzenu ve strusce při naplnění ASEK v mg	Celkový obsah Arzenu ve strusce při naplnění ASEK převáděno na kg
100mg/kg	1 080 000t/rok až 1 296 000t/rok	1 080 000 000kg až 1 296 000 000kg	108 000 000 000mg až 129 600 000 000mg	108 000 kg až 129 600 kg

Tab.3. Obsah dioxinů předávaných v odpadech předpoklad vychází z dat v IRZ 2012

Množství spalovaného odpadu v ČR (3 SPALOVNY)	Množství dioxinů dle IRZ 2012 - přenosy v odpadech 3 spalovny součet v g	Produkce dioxinů na 100 000 t	Předpoklad celkové množství spalovaných odpadů dle ASEK	Předpoklad obsahu dioxinů předávaných v odpadech 48*2,93g
600 000t/rok	17,6 g	2.93 g	4 800 000 t	140,64g

